

Wilbrord Braakman

Organische landbouw en advies

Bloembollenkweker

De Verbinding 5

1741 DB Schagen.

Phone +31 224 561166

www.naturalbulbs.nl

20 December, 2007,

Aan minister van LNV mevrouw G Verburg,

Postbus 20401

2500 EK Den Haag.

Geachte Mevrouw,

Deze brief schrijf ik u uit bezorgdheid. Omdat de aarde met het zonne- en melkwegstelsel een geordende en organische eenheid is, die door de mens schadelijk wordt beïnvloed. Er ligt een uitnodiging aan ons om onze oorsprong te vinden en daar naar te leven.

En ik schrijf ook uit betrokkenheid; ik weet vanuit mijn vele en rijke ervaringen dat er oplossingen mogelijk zijn en ik vraag u om langs die lijn mee te denken en uw beleid daarop in te richten.

Schrik slaat mij soms om het hart, als ik zie en besef hoe wij omgaan met de elementen, het water, de lucht en de grond tot in verre diepten. En schade brengen aan elkaar, flora en fauna. Wij voeden ons ten dele met goede levensmiddelen. Ook met complexe mixen van bewerkt en lang en kunstmatig bewaard voedsel die daardoor matig van kwaliteit is. En ze zijn voor een groot deel afkomstig uit regio's ver van hier.

Ik ben opgegroeid in West Friesland, waar akkers waren omgeven met water. Wij konden er spelen, varen, schuilen en bouwen. Er was kleinschalige landbouw. Mijn vader teelde groenten. Zuivel was dichtbij. Volle en rauwe melk, een eigen koe en varken in oorlogstijd. Ik besef in een cultuur te leven waar ik mede debet aan ben. Aan wat ik/wij ervan hebben gemaakt. Ik ben blij te mogen en kunnen kiezen voor een goede woonplek en voedsel. Maar des te meer treft mij telken dage de tragiek in de wereld, ellende ver weg en dichtbij en mensen die ondanks een redelijke welstand zich toch niet gelukkig voelen.

Spanning tussen economie en ecologie is spanning in visie tussen mensen individueel.

Economie is een prachtig uitgangspunt voor het bevredigen van behoeften. Maar het invoelen en beleven van wat werkelijke nodig is, is schraal en wazig geworden. Reclame heeft macht, lijkt anoniem en is moeilijk te ontwijken. Ratio van het hoofd botst met hart dat wil delen en fijne tast waarnemen, handen worden speelbal bij wat ze verward 'voor handen' krijgen,.

Met de indringende actualiteit over milieu in de rug kan nu des te meer overtuigd gestreefd worden om al het economisch handelen aan ecologische criteria te doen afwegen. Dit zie ik niet als een last maar een grote zegen. Zoals het ritme van mijn spijsverteringsorganen mij een signaal geven voor wanneer ik voldoende heb gegeten en gedronken.

De laatste 750.000 jaar schommelde de CO₂ concentratie tussen 180 – 280 deeltjes per miljoen. Heden ligt die concentratie op 380 deeltjes. Dat is ver buiten de natuurlijke speelse wisselvalligheid die er steeds is geweest. Een ecologisch handelen zal daarom snel perspectief

bieden, want terugkeren naar minimaal optimale omstandigheden op de aardkorst zal wonen, werken, voedsel en water als enige stabiele weg mogelijk maken.

Gedrag

Als een bepaald landbouwbedrijf een bepaalde hoeveelheid koeien, paarden en andere dieren heeft, zouden die dieren samen zo veel mest geven, precies genoeg voor dat bedrijf.

Wanneer een veebedrijf ook plantaardige gewassen teelt doet zich een nog betere situatie voor. Dat begunstigt intern de benutting van meststoffen en oogstresultaten.

Wanneer er streeksgewijs veehouderij, akkerbouw en tuinbouw is zouden de bedrijven elkaar enorm sterk kunnen verrijken. Er kan graan in Nederland geteeld worden voor brood. Enkele boeren en bakkers bewijzen dat. Streekproducten telen is veel meer mogelijk dan wordt gedacht en gedaan. Consumenten zouden daarmee veel voordeliger uit zijn. . Mij dunkt dat agrariërs naar deze visie van ondernemen zullen toegroeien **en een aantal agrariërs is ook al zo bezig**. Dat kan **ook** niet uitblijven wanneer wij, met **zóveel 'cultural creative'** burgers, ondersteund door de overheid (**dat verwacht ik van u**), meer bewust feiten op hun waarde gaan schatten. Dan zullen **de gigantische over-de-wereld-transporten voor onze behoeften aan granen en vlees en bloemen minder kunnen worden**. Dat is werken aan vergroting en verbetering van voedsel, de leefsfeer én het klimaat.

Beweging.

U als minister ondersteunt dit nu al door mee te werken aan de Ecologisch Hoofdstructuur, een plan dat zich vooral richt op natuur en boeren-met-natuur, en waar naar mijn weten tot 2018 aan zal worden gewerkt om dat te realiseren.

Inmiddels is er ook een beweging onder boeren, adviseurs, wetenschappers en burgers, die bovenstaand door mij omschreven visie, met professionele en als vrijwilligers, tot aandacht en werkveld hebben gekozen. Deze netwerkorganisatie heet Aquarius Alliance. (de naam wordt in de maand januari nog veranderd in een naam die beter past bij deze Alliantie voor natuurlijke duurzame landbouw) en ik ben zelf ook partner in dit netwerk

Deze Alliantie is schakel voor het verwerven, ontwikkelen en onderhouden van kennis op het veld van land- en tuinbouw die in balans is. Met allerlei facetten zoals de kwaliteit van water, mest & compostering, bodemvruchtbaarheid, energetische aspecten en quantumfysica, boer-burgerverbanden. In verschillende regio's in Nederland zijn al veel activiteiten in gang gezet.. Bijvoorbeeld worden er nu plannen uitgewerkt voor woongebieden met gebruikmaking van bestaande kassen en vee. Waar water, energie en restmateriaal bij hergebruik zoals gas en compost, in een optimale behoeftel balans kunnen komen. En dat kan heel passend worden gemaakt voor de productie van gewassen, vruchten, vee, zuivel en meer; alles primair voor lokale bestemming.

Ingrijpen in leven

Nu kom ik tot het hoofdpunt waarom ik u schrijf: het manipuleren van planten. Die ik en velen afgekort GMO's noemen; genetisch gemodificeerde organismen.

Ex minister Veerman was duidelijk in zijn standpunt. Voor dieren wees hij dit geheel af. Voor planten onder bepaalde voorwaarden. Ik heb begrepen dat u dezelfde mening bent toegedaan. Maar ik vind het voor al het leven gevaarlijk. Het is een onnatuurlijk ingrijpen in de eigenheid van leven. Met Chromatografie is het gevolg van veranderd DNA goed waar te nemen. GMO soja wil niet - zoals normaal gebeurt- met een chroma uitvloeien tot een gaaf gesloten patroon. Zie een kopie hiervan bijgaand.

Planten worden geconsumeerd. Voedsel heeft evolutionair wel degelijk invloed op het muteren van mensen en andere levende wezens onderling. Bacteriën en schimmels passen zich bijzonder snel aan bij veranderende omstandigheden.

Een plant kan door bliksem veranderen bijvoorbeeld met zijn kleur. Dat is verandering van DNA op natuurlijke wijze.

Ik kan geen wetenschappelijke onderbouwing geven dat het ingrijpen in het DNA van een levend organisme onverantwoord is. Wel heb ik mij de wetenschappelijke overtuiging van deskundigen eigen gemaakt. Dat het tegen de wetmatigheid van de natuur in gaat. Genetische informatie vloeit lineair van DNA naar RNA, naar proteïnen. Dat gaat niet andersom. U weet welk een grote consequenties het ingrijpen in het nog kleinere materiaal van cellen is; de splitsing van neutronen waarbij enorme krachten vrij komen..

Een kijk in de wereld: ecologie en natuurlijke kringlopen als voorwaarde

Nadat ik mij kon terugtrekken uit het bloembollenbedrijf, dat onze zoon nu voortzet, ben ik vanaf 1990 tulpen biologisch gaan telen. Het kan. Het vraagt een heel ander denken, een intuïtie, het prepareren van de grond is heel cruciaal waardoor dan het gewas goed kan groeien en rendabel zijn.

Daarnaast kon ik met name middels PUM veel landen bezoeken, meedenken en ervaringen uitwisselen over grond, composteren, gewaskeuzes en roulatie, bemesting, kwaliteit en markten. Ik heb veel armoede gezien en erosie. Maar daar waar men in eenheid leeft met de omgeving, initiatief neemt en vindingrijk is, die mensen kunnen met een geheel andere leefstandaard als wij hier heel gelukkig zijn.

Het heeft mij bevestigd dat ecologie voorwaarde is voor exploitatie van grond en omgeving. In Costa Rica studeren 3000 leerlingen uit het gehele Latijns Amerika continent ecologisch / biologische landbouw. Deze universiteit "Earth" wordt mede gesponsord door bedrijven die anderzijds actief zijn met GMO gewassen! Zweden biedt constant ecologische opleidingen aan voor alle grote gebieden in de wereld in een cyclus van 3 jaren.

Earth Charter, ook in Nederland (nog klein) is actief en verzorgt voor veel landen zoals Japan en andere landen geheel nieuw studiemateriaal voor het basisonderwijs, waarbij de opbouw van de natuur ten grondslag ligt.. Het is prachtig om deze ervaringen te constateren en dat stemt hoopvol voor de toekomst.

Daardoor is mij ook duidelijk geworden dat melkpoeder uit enkele bekende landen de lokale productie van zuivel tegenhoudt. Dit is, als voorbeeld geen bijdrage aan het kunnen voorzien in levensbehoeften. Duizenden arbeiders werken op plantages, maar worden beknot om zelf voor voedsel te kunnen zorgen.

Ruimte en feest.

Ecologisch / biologisch is er mondiaal een groot potentieel waarmee het aantal mensen in de wereld ruimschoots kan worden gevoed. Het is daarbij te wensen en te verwachten dat bevolkingen zich naar een ander(hoger) ethisch cultureel gedrag weten te tillen waarbij tegelijkertijd de bevolkingsgroei zal verminderen; N.b. er is een behoorlijke beweging aan de gang rond spiral dynamics, waarbij deze overgang naar een ander niveau van samenleving wordt geacomodeerd.

Een prachtig voorbeeld is een gebied in India in Deccan. Daar hebben vrouwen het initiatief genomen om zelf voedsel te produceren. Ze zijn daarin geslaagd en hebben daardoor meer en gezonder voedsel ter beschikking dan daarvóór. De mannen, weggetrokken naar stad en grote plantages komen langzaam aan terug. Zij werken dan ook mee in het lokaal voorzien van voedsel. Er is meer vreugde en oude oogstfeesten zijn weer ingevoerd geraakt. Een prachtig beeld hoe integraal mensen met de aarde en omgeving kunnen leven. Twee Nederlanders hebben er een DVD opgenomen, Mother Earth. Ik bied u deze DVD aan zodat u het verhaal zelf kunt zien en van een socioloog kunt horen.

Conclusies door feiten.

Mijn mening heeft u wel begrepen. Dat GMO gewassen heel schadelijk zijn en voor de nabije toekomst. De BSE ziekte in Engeland is ontstaan door toepassing van een fosforpreparaat om runderhorzel te willen uitroeien. Er is daardoor een gevaarlijk proteïne ontstaan.

U, mevrouw Verburg, heeft laatst gezegd dat wij in Europees verband niet zo lang moeten steggelen over het al of niet toelaten van GMO – maïs en soja. Omdat voor koeien, kippen en varkens dat voer dringend nodig zou zijn.

U weet vast wel beter. Het betreft alleen meer het vezeldeel ervan, wat gemengd met suikers en sappen meest gevoerd wordt aan varkens en kippen.

Het zal u bekend zijn dat in India schapen die graasden op velden met de restgewassen van GMO–katoen dood zijn gegaan. Er is gebleken dat de resistent gemaakte gewassen tegen herbiciden een andere giftige component in de plant aanmaken..

Een chroma laat heel goed te zien hoe GMO – soja niet een geëigende structuur heeft.

Hoop en destructie

De voorzitter van LTO Nederland, Albert Jan Maat heeft recent in het AZ stadion in aanwezigheid van 600 boeren en tuinders gezegd dat er toch wel tekenen zijn dat GMO gewassen schadelijk kunnen zijn. Hij raadde aan om heel voorzichtig te zijn.

De Europese commissaris van milieu, Stavros Dimas ziet de gevaren van GMO – gewassen goed in. In veel landen in Europa zijn zelfs miljoenen handtekeningen daarvoor verzameld. Iedere Nederlander die ik ken en enig inzicht heeft over hoe er wordt ingegrepen in het leven, is tegen deze praktijk.

Het zekere zijn is in triest dat politieke beslissingen van zo grote verstreckende invloed zijn. Ik kan mij voorstellen dat een Europees commissaris niet kan inschatten wat de gevaren van GMO – gewassen zijn. Maar dan dient men wel een standpunt te waarderen van iemand die hiermee zeer serieus en bekwaam tot een standpunt bepaling is gekomen.

De auto industrie in Duitsland zou in gevaar komen met de nieuwe norm van 130 gr CO₂/kilometer in 2012. Mevrouw Merkel stelt zich ineens defensief op. Dat is niet correct..

Enkele van oorsprong Nederlandse zaadbedrijven zijn nu in handen van de weinig grote wereldspelers op dit gebied van gewasverandering. Deze bedrijven werken sterk met hybride zaden en heffing van royalties. Dat kan leiden tot monopolie, afhankelijkheid en nóg grotere discrepantie tussen welvaart en armoede.

Onomkeerbaar.

In India en Noord Amerika worden veel GMO -gewassen geteeld. Er zijn inmiddels veel boeren niet content met deze teelt. Zij merken dat de bio -flora sterk is afgenomen. Grotere oogstresultaten vaak uitblijven en er schadelijke nevengevolgen zijn, ook markttechnisch. Al bij een omvang van een half miljoen hectare GMO gewassen in Europa zal ongewenste bestuiving ondanks voorgenomen afstandbepalingen niet voorkómen kunnen worden. Het primaire recht van gewas en soortkeuze ligt toch bij diegenen die met de oorspronkelijke generatieve en evolutionaire planten verder willen gaan? Zij hebben recht op bescherming. De grote overheidsinvloed, met kostbare controle en regelgeving behoort uitsluitend ten laste van degenen te komen die dit wensen te introduceren.

De biodiversiteit is een groot goed. Kijken naar buiten. Een boom zien staan, de beweging van een tak en de verhoudingen, haar speelsheid; al deze grote waarden worden in deze GMO- grootschalige culturen veel geweld aangedaan.

Vlinders, bijen, vogels en veel nuttige insecten zullen allemaal nog meer verdwijnen als dat nu al door “moderne” landbouw is geschied. Waarschijnlijk zal ook het gebruik van herbiciden sterk zal toenemen. Het laat zich aanzien dat de gezondheid, bij mens dier, plant en bodemleven sterk verstoord zal geraken; nieuwe ziekten en plagen zullen kunnen toeslaan. Het zal ook minder gezellig worden in wat wij plezierig en behoudend samenleving noemen.

Er is op veel plaatsen in de wereld een universeel waarnemen. Die onderlinge verbondenheid is waarneembaar voor diegenen die daar voor open staan. Resonanties opvangen en daardoor zender zijn is één in zijn en doen. Deze fundamentele veranderingen in leven zullen altijd door een deel van de bevolking als onacceptabel bestreden blijven worden..
Straffere wetgeving op milieu zal de eerste reactie zijn die dit oproept, maar vooral voorwaardenscheppend beleid voor kringloop-landbouwsystemen kan ruimte scheppen.

Gezonde structuur en gulden snede.

Biologische voeding geeft de beste afweer tegen ziekten. Borstvoeding is het meest gezond voor kinderen. De enzymen in melk niet doden door pasteurisatie of koken is meer gezond. Al is dit in de praktijk moeilijk uitvoerbaar, het kan en wordt gedaan, in Italië en USA. Wij begeven ons op een steeds botsend vlak. Minder antibiotica gebruiken, daar strijdt u ook voor en is ieders wens gezien de snel optredende resistenties. Anderzijds is er een wens om met kruiden en andere natuurlijke middelen een stabiel gezondheidsevenwicht bij mens, dier en plant te bereiken.

Vanwege de onderlinge verbondenheid en afhankelijkheid van leven kan niet voor één deelbenadering worden gekozen. Daarom verwacht ik dat bij vergrote introductie van deze soort van biotechnologie de gezondheid van het leven, de biodiversiteit en het klimaat sterk zullen devalueren. Veel studies bevestigen dit natuurkundig inzicht.

De gulden snede is een maat die met verhoudingen in elke bloem en plant voorkomt. Niet in elke GMO – bloem. Slechts dat voedsel en productiemiddelen zoals de aarde die structuur hebben zijn gezond. Structuur is geordendheid. Identiek aan delen van een bedrijf en een departement, terwijl het daardoor past in een groter geheel.

Mede gesteund in dit schrijven door de visie van anderen - waaronder mevrouw Mae-wan Ho, Bertus Haverkort (bestuur Aquarius Alliance), Jelleke de Nooy(directeur Aquarius Alliance) - hoop ik van harte dat u zich sterk zult gaan opstellen voor een ommekeer in de huidige route van het landbouwbeleid naar steeds groter en intensiever; zo, dat we op weg gaan naar een gezonde landbouw in balans, omdat dit voor de aarde en allen die haar nu en nog zullen gaan bewonen de beste toekomst biedt.

Schepping is ons in handen gegeven en het is dringende nodig dat wij ons als partner van de natuur gaan te gedragen.

Met hartelijke groeten,

Wil Braakman

Mee gezonden; DVD boeren provincie Deccan in India

Kopie afdruk van chromatografiebeelden.

Interview met Mae-wan Ho door [Acres](#) USA.

Wereldbeelden in beweging bij gebruik ruimte, Bertus Haverkort ECT/Compas 2006

Moving worldview by learning from mistakes.. Bertus haverkort